

12 juni 2009:

Statenleden op bezoek in de Drechtsteden.
Verslag en meer foto's op pagina 2.

In het Vizier

De sombere toon van de Troonrede klinkt ook door in de tussenbalans van de provincie Zuid-Holland. Er is sprake van financiële en economische tegenwind. De provincie zal het (nog) zuiniger aan moeten doen, terwijl er nog heel veel werk te doen valt. Zo is het belangrijk dat de wachtlijsten in de jeugdzorg worden ingekort en dat Zuid-Holland een stuk groener en leefbaarder wordt. En dat kost geld.

Gelukkig zijn er ook kansen en mogelijkheden. Buitendijks bouwen bijvoorbeeld, en transport over het water. Maar ook daar gaat de kost voor de baat uit. En de veiligheid mag natuurlijk ook niet uit het oog worden verloren.

Kortom, de provincie staat voor een aantal stevige uitdagingen, waaraan de ChristenUnie/SGP-fractie graag een positieve bijdrage levert. Daarover leest u in dit nummer van Vizier het een en ander. En dan blijkt opnieuw dat de provincie zich met heel veel zaken bezighoudt die de burger rechtstreeks raken. Reden genoeg om de provinciale politiek met meer dan gemiddelde interesse te volgen. Veel leesgenoeien!

Rudy Ligtenberg, eindredacteur

Tussenbalans: geen reden tot tevredenheid

Op 1 juli vergaderden Provinciale Staten over de Kadernota voor 2010. Tijdens deze extra vergadering kwam ook de zogenaamde Halfwegevaluatie aan de orde. Dat is de tussenbalans van het college van Gedeputeerde Staten, omdat we op de helft van deze Statenperiode zijn.

Financiële risico's

Allereerst iets over de provinciale financiën. Uiteraard krijgt ook de provincie Zuid-Holland te maken met de gevolgen van de financiële en economische crisis. In de eerste plaats heeft de minister van financiën als uitvloeisel van het aanvullende beleidskader van het kabinet met ingang van 2011 een taakstelling (lees: bezuiniging) van 300 miljoen euro bij de gezamenlijke provincies neergelegd; de Tweede Kamer is hiermee akkoord gegaan. Daarnaast zijn er ook nog voor de korte termijn aanvullende afspraken gemaakt tussen Rijk en medeoverheden. Ten derde (en dat is nog belangrijker) hangt er nog een herverdeling van Rijksgelden over de provincies boven de markt; hoewel nog niet duidelijk is wat de gevolgen voor Zuid-Holland zijn, moet rekening worden gehouden met een structurele korting van meer dan 40 miljoen euro. Tot slot hebben Provinciale Staten in maart uitgesproken dat de opcenten motorrijtuigenbelasting voor 2010 bevroren moeten worden op het niveau van 2009 (dus geen verhoging). Al met al ziet het er dus niet zo goed uit voor het provinciale huishoudboekje.

Tegenwind

De hoofdlijn van de tussenbalans sprak ons aan. We constateerden echter ook dat we op een aantal punten de ambities realistischer moeten formuleren. Ik licht er twee punten uit. Uit het stuk van Gedeputeerde Staten blijkt dat er veel tegenwind is bij de uitvoering van het zogenoemde Groenoffensief. Daarom moest het provinciaal meerjarenprogramma Groen op onderdelen worden aangepast. De termijn om de doelen te halen wordt met twee jaar opgeschoven naar 2013. We hebben dat geaccepteerd onder de voorwaarde dat we bij een aantal kansrijke groenprojecten op zeer korte termijn kunnen starten met de inrichting.

Voor ons is de realisatie van het Jeugdoffensief van essentieel belang. We hebben waardering voor de grote inzet van Gedeputeerde Staten. Er is ons heel veel aan gelegen dat we de doelen uit het coalitieakkoord halen, namelijk het fors terugdringen van de wachtlijsten in de jeugdzorg. We blijven daarom stevig investeren in kwetsbare jongeren die zorg en ondersteuning nodig hebben en de gezinnen waarvan zij deel uitmaken. Wij willen geen rendement in geld zien, maar een verbetering van het welzijn van jongeren in de zin van psychisch, geestelijk en lichamelijk welbevinden. Dat laat zich niet in euro's vertalen.

Servaas Stoop, fractievoorzitter
ChristenUnie/SGP Zuid-Holland

Natuur in plaats van landbouwgrond

Het beslag leggen op agrarische grond voor de aanleg van natuur- en recreatiegebieden is niet onomstreden. Het heeft, vooral ook de afgelopen paar jaar, de tongen weer flink losgemaakt. Daarbij is ook duidelijk sprake van misverstanden en spraakverwarring. Zaken als kopen en onteigenen worden door elkaar gebruikt en voor velen zijn bepaalde begrippen niet helder. Daarom een korte samenvatting van de problematiek.

Er is een aantal mogelijkheden voor overheden om gronden te verwerven. Bijvoorbeeld door kavelruil, tegen agrarische waarde, op basis van volledige schadeloosstelling en door onteigening. Het zal duidelijk zijn, dat deze laatste mogelijkheid -ontteigening via een wettelijke procedure- zoveel mogelijk vermeden moet worden en dat vrijwillige verwerving verre de voorkeur geniet. Op landelijk niveau hebben regering en parlement besloten tot het laten aanleggen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit is een aaneengesloten lint van natuurgebieden door Nederland. De uitvoering van deze Rijksopgave is op basis van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG), door middel van een overeenkomst en met het beschikbaar stellen van een budget, opgedragen aan de provincies. De provincies moeten, met een tussenrapportage in 2011, de benodigde gronden in 2015 hebben verworven; de gebieden moeten in 2018 heringericht zijn. Minister Verburg heeft de uitvoering van de EHS tot een van de prioriteiten van haar beleid gemaakt. In sommige van haar (openbare) toezeggingen is dat niet altijd te merken, vooral niet als haar toehoorders uit de landbouwhoek komen. Dat ligt anders als zij communiceert met de provincies. Deze worden voortdurend herinnerd aan de doelen die zijn afgesproken en aan

de prioriteiten die daarbij zijn gesteld. De uitvoering, vooral de aankoop van benodigde gronden voor de EHS, loopt de nodige vertraging op. Kavelruil en verwerving op basis van agrarische waarde levert onvoldoende gronden op. In 2006 is echter ook met de provincies besproken dat niet meer dan maximaal 10 procent van het in het kader van het ILG verworven areaal via gerechtelijke onteigening zal worden verworven. Niet zozeer bij de aankoop van incidentele percelen, maar vooral bij de aankoop van volledige bedrijven blijkt de inzet van volledige schadeloosstelling noodzakelijk te zijn. Wij vinden het inzetten van het instrument volledige schadeloosstelling niet meer dan billijk, omdat het noodzakelijk voor een agrariër is om elders zijn bedrijf te kunnen voortzetten. Doen we dat niet, dan doen we agrariërs tekort. Tijdens de inspraakronde in 2006 heeft ook de landbouworganisatie LTO daarop aangedrongen. Wij zijn van mening dat onteigening via een wettelijke procedure dan ook bijna niet nodig is.

Bij het inzetten van volledige schadeloosstelling doen zich twee problemen voor. Wanneer deze niet is gebaseerd op een wettelijke grondslag,

wordt het bedrag dat uitstijgt boven de complexwaarde door de Europese Commissie als staatssteun aangemerkt en door de Nederlandse fiscus beschouwd als inkomen, waar de individuele agrariër later voor opdraait. Ook doet de minister moeilijk omdat zij volledige schadeloosstelling op wettelijke grondslag na verloop van tijd ook onder die afgesproken 10 procent van 'verwerving door onteigening' rekent. Naar onze mening ten onrechte. Wij hebben het gevoel dat zij dat meer doet om financiële redenen, want het kost meer.

Waar lopen we echter tegenaan? Agrariërs zijn bereid te verplaatsen, hebben overeenstemming met de provincie. Vervolgens, hoewel men volledige overeenstemming heeft, laat men zich alsnog liever onteigenen, louter om volledige schadeloosstelling te verkrijgen zonder later afgerekend te worden voor staatssteun en door de fiscus. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. In Provinciale Staten van juni 2009 hebben wij er dan ook mee ingestemd om meer te streven naar volledige schadeloosstelling. Nogmaals, dat is niet meer dan billijk richting de agrariërs.

Henk van Dieren, Statenlid

Reportage

Varen tussen de Drechtsteden

Op vrijdag 12 juni bracht de Statenfractie ChristenUnie-SGP een bezoek aan de Drechtsteden.

Het programma startte met een tocht langs Papendrecht, Alblasserdam en Dordrecht met de Waterbus. Aansluitend werd er met plaatselijke politici van ChristenUnie en SGP gesproken op het stadhuis van Papendrecht.

Onderweg was er volop gelegenheid om met eigen ogen de problemen en ontwikkelingen in de regio te bespreken én ter plaatse te bekijken. Zo kwamen de plannen voor een containerterminal bij Alblasserdam aan bod.

Tussen Dordrecht en Sliedrecht werd de groep uitgebreid voorgelicht door Arie de Ruiter van de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven. Deze Derde Merwedehaven is een afvalstortplaats die door zijn ligging een bedreiging vormt voor de luchtkwaliteit van het er tegenover liggende Sliedrecht.

De werkgroep heeft als doelstelling door voorlichting, acties en gerechtelijke procedures het leefmilieu ter plaatse te beschermen. De Ruiter deed enkele suggesties hoe de Statenleden de opstelling van de provincie in deze kwestie in de gaten zouden kunnen houden.

Later op de dag werd er nog uitgebreid doorgepraat over onderwerpen als de Merwede-zone: een overgangszone tussen de bebouwde kom van Sliedrecht en het Groene Hart, waar in principe geen woningbouw of iets anders met een 'rode' bestemming mag worden gepland.

Ook de financiële toekomst van de Waterbus, de woningbouw in Dordrecht en de plannen met de nieuwe Dordtse Biesbosch kwamen ter sprake.

Suzan Sierksma, fractiemedewerker

Buitendijks bouwen

Wonen en/of werken aan het water. Wie wil dat niet? Het is heerlijk rustgevend en tegelijk fascinerend. Er zijn in Zuid-Holland intussen diverse woon- en werklocaties aan het water ontwikkeld en veel mensen wonen veilig achter dijken, met uitzicht over het water.

Er zouden nog meer locaties aan het water ontwikkeld kunnen worden, maar veel ervan liggen buitendijks. Daarmee wordt bedoeld dat ze vóór de waterkeringen liggen en niet beschermd worden door dijken of duinen. Het zijn bijvoorbeeld oude, vaak verlaten, bedrijventerreinen. Voor buitendijkse gebieden geldt geen wettelijke veiligheidsnorm. Ze kunnen bij hoge waterstanden onderlopen. Desondanks werd tot voor kort verwacht dat er over vijftig jaar naar verwachting meer dan honderdduizend mensen buitendijks zullen wonen en werken. Of dit ook realiteit wordt hangt in belangrijke mate af van de vraag hoe snel de economie zich zal herstellen en in hoeverre de huidige woonbehoefte zal veranderen als gevolg van een afnemend aantal inwoners. Vooralsnog staan heel veel woningbouwontwikkelingen stil of op een heel laag pitje. Maar regeren is vooruitzien en dat betekent ook dat het denken over buitendijkse ontwikkelingen moet doorgaan. Er kleven de nodige risico's aan buitendijks bouwen. Om er een paar te noemen: de veiligheid kan niet worden gewaarborgd en de capaciteit voor waterberging en de mogelijkheden voor waterafvoer worden beperkt. Diverse partijen dragen daarin hun eigen verantwoordelijkheid. Dat brengt de vraag met zich mee wie waarover kan en moet beslissen. Vooruitlopend op de Provinciale Structuurvisie

hebben Gedeputeerde Staten in overleg met hun partners een voorlopig toetsingskader opgesteld waarmee vooralsnog een jaar zal worden geëxperimenteerd. Daarna zal het beleid ten aanzien van buitendijks wonen in definitieve vorm door Provinciale Staten worden vastgesteld. Het zal onderdeel uit gaan maken van het Waterplan en de Provinciale Structuurvisie.

Hamburg

In Hamburg hebben Provinciale Staten gezien hoe mooi buitendijkse ontwikkelingen kunnen zijn. Niet alleen voor degenen die er wonen, maar voor alle inwoners en bezoekers van Hamburg. Vanuit onze fractie zullen we de ontwikkelingen positief-kritisch volgen. Punten van aandacht zijn daarbij behalve veiligheid, waterberging en waterafvoer het behoud van de open ruimte (ook op en langs het water) en behoud van ruimte en mogelijkheden voor watergebonden bedrijvigheid aan het water. Vervoer over water kan de druk op de wegen verminderen. Dat kan echter alleen als er voldoende ruimte blijft voor op- en overslag van goederen aan het water. Want als wonen en werken aan het water alleen maar rustgevend is, worden deze locaties economisch minder interessant. De dynamiek op het water zorgt voor de broodnodige fascinatie en vergroot daarmee de aantrekkelijkheid van deze locaties. Buitendijks bouwen zou moeten kunnen, mits voldaan wordt aan een aantal randvoorwaarden en deze ontwikkelingen niet strijdig zijn met provinciale belangen en geen belemmering vormen voor andere gewenste ontwikkelingen. Al met al een uitdagende opgave!

Jantien Fröling, Statenlid

Bomen langs de weg

Tijdens de collegevorming zijn door ChristenUnie en SGP uiteenlopende punten ingebracht.

Een van die punten was meer groen en bomen langs provinciale wegen. Niet te dicht erop uiteraard, want dat levert gevaar op. Maar wel bomen om de 'harde' infrastructuur, die vaak inbreuk doet op het landschap, te verzachten en meer groen toe te voegen aan onze provincie. Onlangs kwamen Gedeputeerde Staten met een

notitie c.q. het voornemen om aanleg van provinciale wegen te voorzien van een landschappelijke inpassing. Bovendien hebben Gedeputeerde Staten recent een onafhankelijk provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit aangesteld. Daarmee lijkt invulling gegeven te worden aan onze wens. Dat gaan we in de komende tijd uiteraard nauwgezet volgen.

Chris Schaapman, Statenlid

Column

Stinkende Delta-soep

Als reservelid van de commissie Groen Water en Milieu probeer ik altijd aanwezig te zijn bij voorlichtingsbijeenkomsten op dit gebied. Ik moet immers op de hoogte zijn als ik eens moet invallen in de commissie. Zo trok ik afgelopen week naar Zeeland om een conferentie bij te wonen van de Delta-provincies: Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland. Het ging nu eens niet over veiligheid, maar over de waterkwaliteit. Misschien heeft u het in het nieuws gehoord: het Volkerak-Zoommeer heeft in de zomer wekenlang last van blauwalg, waardoor het water verandert in een groene, stinkende brij. Nu fietsten wij enige weken geleden langs het IJsselmeer, maar behalve van muggen (zouden ze daar in de Delta ook last van hebben?) hadden we nergens last van. Er was koel, helder water zo ver het oog reikte. Vreemd, hier is toch ook zout getijdenwater in zoet stilstaand water veranderd?

De conferentie bracht opheldering. Rivieren en kreken brengen nutriënten (voedingsstoffen) in het Delta-water, waardoor de blauwalg welig groeit.

Tussen neus en lippen door werd ook gezegd waar veel van die nutriënten vandaan komen: van varkenshouderijen in Noord-Brabant.

Ik heb de vergaarde kennis van de conferentie als volgt voor mezelf kunnen samenvatten: Doordat de politiek indertijd veel meer varkens heeft toegestaan dan het land aankan, wonen de Tholenaren 's zomers aan een stinkende groene soep, wat alleen maar opgelost kan worden door de verbinding met zee gedeeltelijk te herstellen. Wat weer tot gevolg heeft dat akkerbouwers het (zilte) water niet meer kunnen gebruiken voor hun gewas, zodat er ingewikkelde en dure zoetwatervoorzieningen moeten worden aangelegd.

De moraal: Politici, houd je aan een redelijke maat!

Willy de Zoete, Statenlid

Perikelen rond de Rijn-Gouwe-Lijn West

Een weergave van het besluitvormingsproces

Voor het zomerreces, op woensdag 24 juni, had in de vergadering van Provinciale Staten de besluitvorming plaats over de Rijn-Gouwe-Lijn (West), bij de bespreking van de Ontwerpnota Voorkeursalternatief RGL West. Daaraan voorafgaand heeft onze fractie vrij intensief contact gehad met raadsleden van ChristenUnie en SGP in Katwijk en Noordwijk.

Natuurlijk heb je als raadslid en als Statenlid een eigen verantwoordelijkheid en kun je tot een afwijkende keuze komen. In tegenstelling tot wat sommigen suggereren, kwam het besluit over het voorkeurs tracé niet zomaar uit de lucht vallen. Er wordt al jaren over gesproken. En niet alleen gesproken, zoals soms wordt gedacht, maar er is ook veel onderzocht. Op basis van die onderzoeken zijn nota's verschenen en op basis van al dat materiaal hebben wij onze keuze gemaakt. Natuurlijk is er op elk onderzoek kritiek mogelijk en kun je tot andere keuzes komen. In 2003 vielen vier tracés af. Dat gold ook voor de busvariant. Katwijk en Noordwijk gingen toen akkoord met het afvallen van deze varianten. Overigens staat in het coalitieakkoord 2007-2011 van de provincie (waar onze handtekening ook onder staat) klip en klaar: "Wij willen komen tot de realisatie van de Rijn-Gouwe-Lijn als een doorgaande verbinding van Gouda naar de kust." En nog iets nader gedefinieerd: "De RGL Oost rijdt als lightrail in 2011 en de RGL West in 2014."

Impact

In 2008 werden er nog, op verzoek van Katwijk en Noordwijk, vier varianten toegevoegd ter onderzoek. Uiteindelijk kwam er een voorkeursvariant uit.

Natuurlijk hebben wij begrip voor de emoties die bij de inwoners van Katwijk en Noordwijk zijn ontstaan. Dergelijke projecten hebben nu eenmaal een grote impact op de woon- en leefomgeving.

Minder begrip heeft onze fractie voor de gemeenteraden die doen alsof het hele proces zo-

maar plotseling op hun bordje kwam. Onze fractie waardeert het dat (partijen in) Katwijk en de provincie Zuid-Holland elkaar konden vinden in een besluit waarbij de tram zo'n 150 meter vóór de boulevard stopt. In Noordwijk liep het wat anders. Te elfder ure kwam de betrokken wethouder nog met een zogenaamd alternatief plan. Waarom toen pas?

Boegeroep

Er was in Noordwijk ook een avond belegd voor de inwoners. Statenleden die op dit onderwerp woordvoerder zijn waren uitgenodigd aanwezig te zijn. Aanvankelijk moesten zij achter een gordijn wachten terwijl tegenstanders van de plannen volop hun gram konden spuien. Daarna mochten de Statenleden naar binnen. Elk woord dat als "pro-Rijn-Gouwe-Lijn" klonk werd overstemd door boegeroep vanuit de zaal die werd bevolkt door ruim 400 aanwezigen. Van hoor en wederhoor was in een dergelijke situatie natuurlijk geen sprake meer en evenmin kon men respect opbrengen voor elkaars standpunten.

Zelf had ik na korte tijd geen behoefte meer om in zo'n sfeer nog inhoudelijk te reageren. Kortom, het was een bijeenkomst waar ik een nare smaak aan heb overgehouden. Overigens hebben we de verantwoordelijke gedeputeerde nog attent gemaakt op een alternatief tracé dat ons werd aangereikt door de

plaatselijke ChristenUnie-fractie. Ook heeft onze fractie aandacht gevraagd voor de mogelijkheid van busvervoer naast de Rijn-Gouwe-Lijn. Misschien kunnen suggesties uit de streek nog tot verbetering van de plannen leiden. In ieder geval hopen wij dat betrokkenen op enigerlei wijze toch "on speaking terms" met elkaar blijven of komen.

Andries van Dijk, Statenlid

Fusiegesprekken Goeree-Overflakkee en Krimpenerwaard gaan van start

In de Statencommissie Bestuur en Middelen is op 2 september gesproken over de mogelijke herindelingen op Goeree-Overflakkee en in de Krimpenerwaard.

Als fractie hebben we ingestemd om fase 1 van de zogeheten Arhi-procedure te starten. Dat betekent dat de provincie het initiatief neemt om met open gesprekken te starten over een eventuele herindeling. Volgend voorjaar is het resultaat daarvan te verwachten. Onze steun hiervoor kwam er niet zonder slag of stoot. Voor Goeree-Overflakkee heeft als onderlegger voor besluitvorming het rapport van de Commissie Schutte gediend. Die commissie was ingesteld om de toekomst (samenwerken of fuseren?) van de gemeenten nader te verkennen. De vier betrokken gemeenten bleken niet eensluidend te denken over hun bestuurlijke toekomst. Oostflakkee, Middelharnis en Dirksland zijn voor fusie. Goedereede is (in meerderheid) voor samenwerking. Dat geldt overigens precies zo voor de fracties van ChristenUnie en SGP in deze vier gemeenten.

Voor onze afweging is van groot belang geweest dat de betrokken gemeenten gezamenlijk moeten optrekken om de problemen en opgaven op het eiland het hoofd te kunnen bieden. De gemeenten zijn echter niet tot een gezamenlijk voorkeursmodel gekomen. In zo'n situatie is het nodig dat Gedeputeerde Staten gesprekken starten. Wij hebben het college meegegeven in de

gesprekken oog te hebben voor de korte lijnen met de burger: houdt dat zo. En verder: Geef ruimte aan het behoud van de identiteit van de individuele kernen, bouw verder aan draagvlak voor de plannen en doe daarmee recht aan de ondertitel van het rapport-Schutte: Meer eenheid in verscheidenheid.

Verrassend

Voor de Krimpenerwaard heeft de commissie-Leemhuis een rapport opgesteld na gesproken te hebben met alle betrokkenen. Het werd door vrijwel iedereen als verrassend ervaren dat in het rapport werd geadviseerd om naast de vijf gemeenten Bergambacht, Vlist, Nederlek, Schoonhoven en Ouderkerk aan den IJssel ook de gemeente Krimpen aan den IJssel bij de herindelingsplannen te betrekken. Inhoudelijk is daar wel wat voor te zeggen, maar bij de door de commissie gevolgde procedure zijn nog wel wat kanttekeningen te plaatsen. De gemeenteraad van Krimpen had het gevoel er in een laat stadium 'bijgesleept' te zijn. Krimpen en Nederlek bleken recent al enige toenadering tot elkaar gezocht te hebben. Voor het overige lopen de voorkeuren van de zes gemeenten nogal uiteen. Reden voor onze fractie om (toch) in te stemmen met het starten van open gesprekken met al deze gemeenten.

Chris Schaapman, Statenlid

Uitgave

ChristenUnie/SGP Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland.

Verschijnt 3 à 4 keer per jaar in een oplage van 8000 exemplaren

Redactie

Andries van Dijk, Rudy Ligtenberg, Suzan Sierksma en Wim de Roos

Contactadres fractie:

fractie@zuidholland.christenunie-sgp.nl

Informatie of reageren

ChristenUnie-SGP Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070-4417051
www.zuidholland.christenunie-sgp.nl

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv, Alphen aan den Rijn

oktober 2009